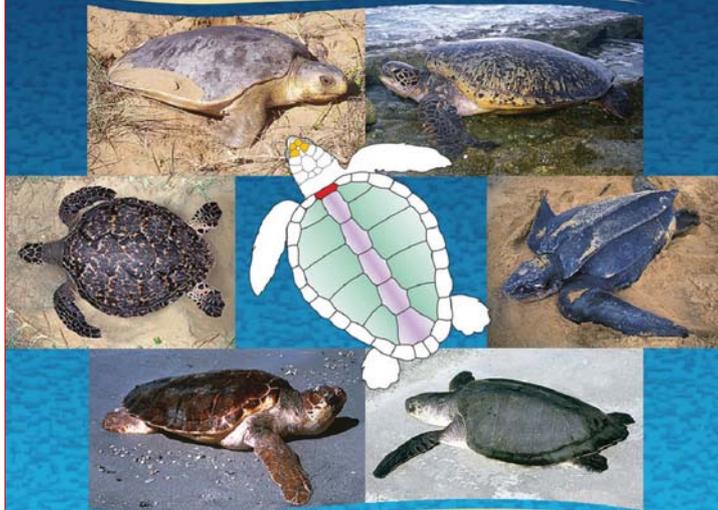

شناسایی لاک پشتهای دریایی

برای ماهیگیری در اقیانوس هند

Flatback turtle

(*Natator depressus*)

لاک پشت، پشت مسطح یا Flatback turtle

طول متوسط: ۹۰ سانتی متر

وزن متوسط: ۷۰ کیلو گرم

رنگ: لاک یا سپر پشتی به رنگ خاکستری تا سبز زیتونی، سطوح کناری و زیرین اندامهای شنا و دم به رنگ زرد یا کرم رنگ

تغذیه: خیار دریایی، سخت پوستان و سایر بی مهره گان.

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین المللی حفاظت از گونه ها IUCN ، اطلاعات در مورد آن ناکافی است. در لیست ضمیمه یک کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES قرار دارد. حمل و نقل و تجارت جهانی آن ممنوع است.

Photo: Dr Colin Limpus

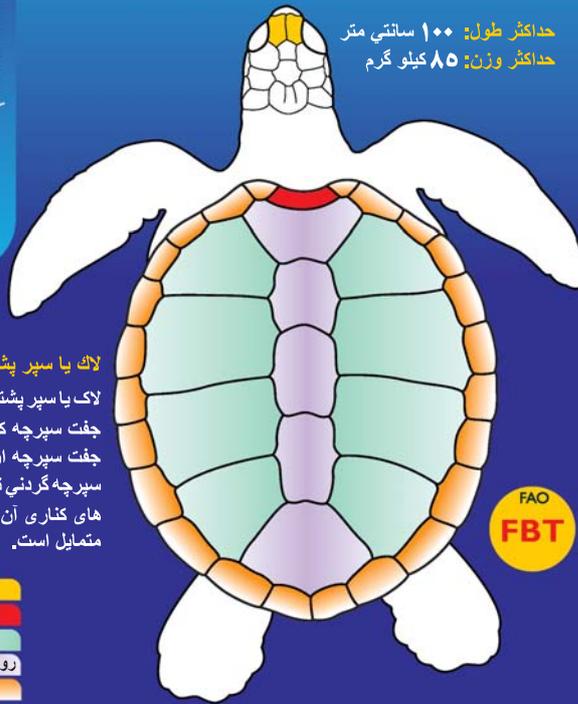
Flatback turtle

(Natator depressus)

دارای يك جفت فلس بر روي پيشاني

حداکثر طول: ۱۰۰ سانتی متر
حداکثر وزن: ۸۵ کیلو گرم

لاک یا سپر پشتی

لاک یا سپر پشتی، دارای چهار جفت سپرچه کنار مهره ها، جفت سپرچه اول متصل به سپرچه گردنی نبوده و حاشیه های کناری آن کمی به بالا متمایل است.

پیشانی

گردنی

کنار مهره ها

روی ستون مهره ها

کناری

Loggerhead turtle (*Caretta caretta*)

لاک پشت سرپهن

طول متوسط: ۱۰۰ سانتی متر

وزن متوسط: ۱۱۰ کیلوگرم

رنگ: لاک یاسپریشتی به رنگ قهوه ای مایل به قرمز یا قهوه ای - نارنجی

تغذیه: سخت پوستان، نرم تنان، ماهی و خارتنان

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین المللی حفاظت از گونه ها IUCN ، در معرض خطر بوده و در لیست ضمیمه یک کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES قرار دارد. تجارت جهانی و حمل و نقل آن ممنوع می باشد.

Photo: World Wildlife Fund

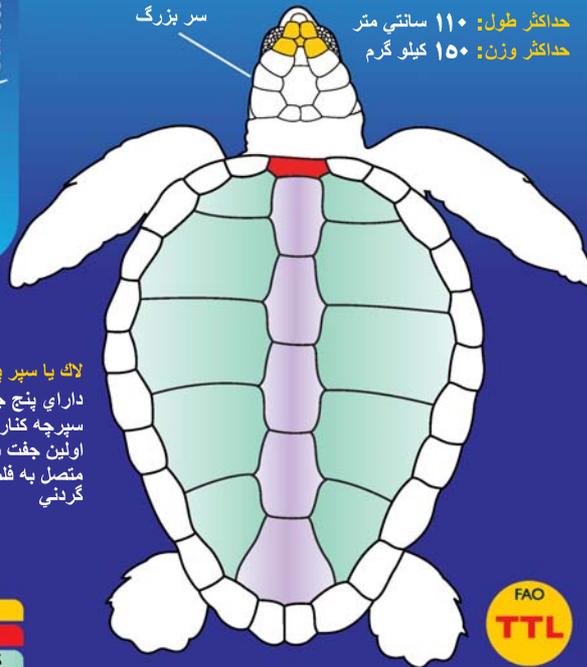
Loggerhead turtle (*Caretta caretta*)

پنج عدد فلس بر روی پیشانی

سر بزرگ

حداکثر طول: ۱۱۰ سانتی متر
حداکثر وزن: ۱۵۰ کیلو گرم

لاک یا سپر پشتی
دارای پنج جفت فلس یا
سپرچه کنار مهره ها،
اولین جفت سپرچه ها
متصل به فلس یا سپرچه
گردنی

پیشانی

گردنی

کنار مهره ها

روی ستون مهره ها

Hawksbill turtle

(*Eretmochelys imbricata*)

لاک پشت منقار عقابی

طول متوسط: ۹۰ سانتی متر وزن متوسط: ۶۰ کیلو گرم

رنگ: لاک یا سپر پشتی به رنگ قهوه ای - قرمز تا نارنجی با لکه های قهوه ای تیره تا سیاه رنگ بر روی آن، فلس روی سر و باله های شش تیره رنگ، توسط نوارهایی به رنگ روشن به قطعاتی تقسیم شده، قسمت زیرین باله های شش و دم زرد کم رنگ

تغذیه: مرجانهای نرم، اسفنجها، سخت بوستان و پارسران

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین المللی حفاظت از گونه ها IUCN ، به شدت در معرض خطر بوده و در لیست ضمیمه یک کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES قرار دارد. تجارت جهانی و حمل و نقل آن ممنوع می باشد.

Photo: Dr Colin Limpus

Hawksbill turtle

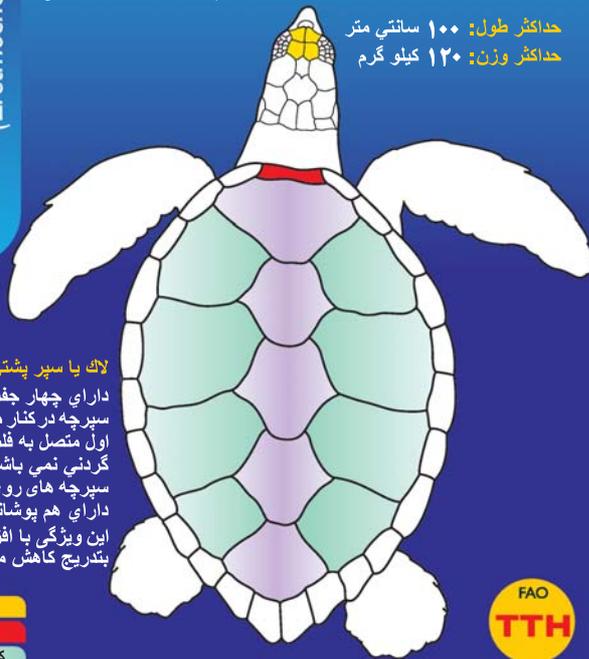
(*Eretmochelys imbricata*)

دو جفت فلس بر روی پیشانی

پوزه قلاب مانند و عقابی

حداکثر طول: ۱۰۰ سانتی متر
حداکثر وزن: ۱۲۰ کیلو گرم

لاک یا سپر پشتی:

دارای چهار جفت فلس یا سپرچه در کنار مهرها، جفت اول متصل به فلس یا سپرچه گردنی نمی باشد، فلس یا سپرچه های روی لاک عموماً دارای هم پوشانی بوده اما این ویژگی با افزایش سن بتدریج کاهش می یابد.

پیشانی

گردنی

کنار مهره ها

روی ستون مهره ها

Leatherback turtle

(*Dermochelys coriacea*)

لاک پشت، پشت چرمی

طول متوسط: ۱۷۰ سانتی متر

وزن متوسط: ۴۵۰ کیلوگرم (۹۱۸ کیلوگرم نیز ثبت شده است)

رنگ: پشت (یا لاک کاذب) و کل بدن آبی تیره متمایل به سیاه، با نقاط سفید بر روی آن این موجود فاقد پوشش فلس می باشد.

تغذیه: عمدتاً ژله فیش (عروس دریایی) همچنین نرم تنان، حلف ها و گیاهان دریایی

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین المللی حفاظت از گونه ها IUCN،

به شدت در معرض خطر بوده و در لیست ضمیمه بک

کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES

قرار دارد. تجارت جهانی و حمل و نقل آن ممنوع می باشد.

Photo: Vincent Liardet

Leatherback turtle

(*Dermochelys coriacea*)

سر فاقد فلس

حداکثر طول: ۲۲۰ سانتی متر
حداکثر وزن: ۹۲۰ کیلو گرم

پشت (لاک کاذب):

بدن فاقد فلس (بانوعی چرم پوشش داده شده است) و با خطوط برآمده طولی به هفت قسمت تقسیم شده است.

Olive ridley turtle

(*Lepidochelys olivacea*)

لاک پشت زیتونی

طول متوسط: ۷۰ سانتی متر **وزن متوسط:** ۴۵ کیلوگرم

رنگ: لاک و قسمت‌های زیرین باله‌های شنا به رنگ سبز تا سبز قهوه‌ای تیره، قسمت فوقانی باله‌های شنا و گردن سبز-خاکستری. پهنای لاک تقریباً به اندازه طول آن.

تغذیه: سخت‌پوستان، نرم‌تنان، ژله‌فیش (عروس دریایی) و بندرت علف‌ها و گیاهان دریایی.

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین‌المللی حفاظت از گونه‌ها IUCN، آسیب‌پذیر، در لیست ضمیمه یک کنوانسیون بین‌المللی تجارت گونه‌های در معرض خطر CITES قرار دارد. تجارت جهانی و حمل و نقل آن ممنوع می‌باشد.

Photo: Dr Colin Limpus

Olive ridley turtle

(*Lepidochelys olivacea*)

دارای دو جفت فلس بر روی پیشانی

حداکثر طول: ۷۵ سانتی متر
حداکثر وزن: ۸۰ کیلو گرم

لاک یا سپر پشتی
تعداد فلس یا سپرچه کنار
مهرد ها پنج جفت یا بیشتر
(لزوما در طرفین مساوی
نیستند). جفت اول متصل
به فلس یا سپرچه گردنی
می باشد.

- پیشانی
- گردنی
- کنار مهرد ها
- روی ستون مهرد ها

Green turtle

(*Chelonia mydas*)

لاک پشت سبز

طول متوسط: ۱۱۰ سانتی متر وزن متوسط: ۱۴۵ کیلوگرم

رنگ: دارای لاک یا سپر پشتی سبز زیتونی با نقاط سیاه در بالغین (لاک پشتهای بزرگتر از ۹۰ سانتی متر) ، به رنگ قرمز آجری با تعدادی رگه در لاک پشتهای در حال بلوغ (۹۰-۱۵۰ سانتی متر)، لاک و اندامهای شنا در زمان تولد به رنگ سیاه متمایل به آبی یا لیه های سفید.

تغذیه: بالغین: گیاهخوار و لاک پشتهای جوان عموماً گوشتخوار (سخت پوستان کوچک، نرمتنان و سایر بی مهره گان).

وضعیت: بر اساس لیست اتحادیه بین المللی حفاظت از گونه ها IUCN، به شدت در معرض خطر بوده و در لیست ضمیمه یک کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES قرار دارد. تجارت جهانی و حمل و نقل آن ممنوع می باشد.

Photo: Vincent Liardet

Green turtle

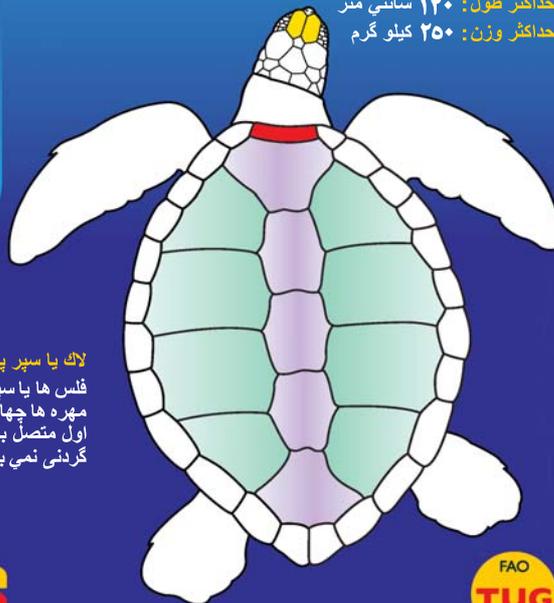
(*Chelonia mydas*)

دارای يك جفت فلس بر روي پيشاني

داراي پوزه دندان دار

حداکثر طول: ۱۲۰ سانتی متر
حداکثر وزن: ۲۵۰ کیلو گرم

لاک یا سپر پشتی

فلس ها یا سپرچه های کنار
مهرد ها چهار جفت ، جفت
اول متصل به سپرچه
گردنی نمی باشد.

پیشانی

گردنی

کنار مهرد ها

روی ستون مهرد ها

رها سازی لاک پشت های گیر کرده در قلاب ماهیگیری

در صورتی که یک لاک پشت دریایی در قلاب گرفتار شود، می باید اقدامات زیر برای رها سازی و بقای مجدد آن صورت پذیرد

A اندازه لاک پشت را بررسی کنید.

اگر لاک پشت بزرگ باشد، با استفاده از وسیله برنده نظیر چاقو، ریسمان مربوطه را بریده و لاک پشت را آزاد یا از تورپیچ شدن رهایی بخشید

اگر لاک پشت کوچک باشد، آن را توسط ساچوک به روی عرشه بیاورید

B یک تکه چوب در دهان لاک پشت قرار دهید تا مانع از گاز گرفتن آن شود.

اگر به قلاب گیر کرده و قلاب قابل مشاهده است، آن را بریده و خارج سازید، یا با استفاده از وسیله خارج کننده قلاب، آن را بیرون آورید

اگر قلاب قابل مشاهده نیست، ریسمان نزدیک به دهان را ببرید

C قبل از آزاد سازی لاک پشت، وضعیت آن را ارزیابی نمایید. بسته به وضعیت لاک پشت، آن را حداکثر به مدت چهار و حداکثر تا ۲۴ ساعت بر روی عرشه نگهداری کنید

باله های قسمت دمی لاک پشت را بلند کرده و در یک ارتفاع ۳۰ سانتی متری قرار دهید تا آب فرو رفته به داخل ششها بیرون بیاید

لاک پشت را در یک محل سایه قرار داده و روی آن را با یک حوله خیس بپوشانید

D گونه لاک پشت را شناسایی و به آرامی آن را بداخل دریا بازگردانید

E شرح واقعه را در لاگ بوک ثبت و به اداره شیلات گزارش دهید

اسامي لاک پشت دريايي در کشور های آسیايي

	Flatback turtle		Green turtle		Hawksbill turtle		Leatherback turtle		Loggerhead turtle		Olive ridley turtle
平背游龟	남해동 바다거북	绿海龟	녹색 바다거북	玳瑁	메부리 바다거북	棱皮龟	광수 바다거북	蠍龟	붉은 바다거북	丽龟	호마 바다거북
平背龜	Penyu punggung rata	綠蠍龜	Penyu hijau	玳瑁	Penyu sisik	草龜	Penyu belimbing	赤蠍龜	Penyu anjing, penyu kepala besar, penyu kakakua	欖蠍龜	Penyu lumpur
	ヒラガウミガメ	アオウミガメ	タニヤイ	オサガメ	アカウミガメ	ヒメウミガメ					
	Bidoq, Kanan, Papuan, Pado, Tabuon, Toruga, Tood.	Karahan, Sate, Sisean, Ulinaban.	Mai Ibi, Balimbing, Bebercan, Kamuhan, Folod Manabanga	Bulawon, Garanga.	Kalady, Lambangan, Latun, Lunok, Milyoy.						

لاک پشتهای دریایی گونه های در معرض خطر هستند

بوم شناسی

- لاک پشتهای دریایی از بیش از ۱۰۰ میلیون سال پیش در اقیانوسها مسکن گزیده اند.
- از هفت گونه لاک پشت دریایی شناخته شده، شش گونه آن در اقیانوس هند یافت می شوند.
- پس از گذراندن چند دهه در دریا، لاک پشتهای ماده به سواحل و نزدیک مناطقی که قبلا آنجا بدنیا آمده اند بازگشته و در 3-4 سري متوالي، چندین دوجین تخم میگذارند.
- تخم لاک پشتهای بسته به انواع گونه های آن، پس از طی دوره انکوباسیون به مدت ۹۰-۱۶۵ روز (پنهان بودن تخم زیر شن ها) شکسته، لاک پشتهای از تخم بیرون آمده و از آشیانه خود خارج و به دریا وارد می شوند.
- از هر هزار لاک پشت خارج شده از تخم تنها یک عدد از آنها به دوران بلوغ می رسند. بدلیل ضریب مرگ و میر طبیعی بالای لاک پشتهای دریایی، حفاظت تک تک آنها بسیار مهم است .
- لاک پشتهای بسته به گونه های مختلف، از غذاهای متنوعی در دریا تغذیه می کنند که میتواند شامل عروس دریایی، علفهای دریایی، اسفنجها، مرجانها، بی مهره گان و ماهیها باشد.

تهدیدات لاک پشتهای دریایی شامل:

- مرگ و میر اتفاقی در برخورد با ادوات شناورهای صیادی شامل تور گوشگیر، رشته قلابهای سطحی و تورهای کششی و ابزارهای جذب کننده ماهی که بصورت زیستگاه در دریا توسط صیادان گذارده می شود، صورت می گیرد.
- بلعیدن اجسام زائد کشنده مانند پلاستیک ها، پلی استرن ها، فیلتر سیگار و غیره
- صید غیر قانونی به خاطر گوشت، تخم و لاک آنها.
- از بین رفتن و تخریب زیستگاههای مربوط به آشیانه سازی و تخم گذاری آنها بدلیل اقدامات توسعه ای در سواحل.

نقشی در حفاظت لاک پشت ها داشته باشیم!

اگر شما بر روی یک شناور صیادی هستید:

- می توانید با رعایت نکات کارشناسی، صید اتفاقی لاک پشت های دریایی را کاهش دهید.
- اگر بصورت اتفاقی لاک پشت دریایی را صید کرده اید، با استفاده از بهترین روش آزاد سازی، شانس بقای آن را افزایش داده و یکبار دیگر آن را به دریا باز گردانید.
- جهت همکاری با برنامه جمع آوری اطلاعات مربوط به لاک پشت ها، با استفاده از کتابچه حاضر، گونه لاک پشت صید شده را شناسایی و اطلاعات آن را در لاگ بوک ثبت و به اداره شیلات ارائه دهید.
- باله های شنای لاک پشت را جهت وجود پلاک احتمالی کنترل کنید. در صورت وجود پلاک شماره، تاریخ و محل صید آن را یادداشت کنید. در صورت امکان قبل از آزاد سازی لاک پشت، عکس هایی از آن تهیه و به آدرس مشخص شده بر روی پلاک ارسال نمایید.

اگر شما در محل آشیانه لاک پشتها قرار دارید:

- مزاحم لاک پشت های بالغی که جهت تخم گذاری به ساحل می آیند نشوید. از آنها فاصله گرفته و بر روی آنها نور نیندازید. در غیراین صورت بعلت ترس ممکن است از تخم گذاری منصرف شوند. اگر شما قصد گرفتن عکس از آنها را دارید، پس از شروع به تخم گذاری و فقط بدون استفاده از فلاش این کار را انجام دهید.
- از لمس کردن لاک پشت یا تخمهای آنها جدا خودداری نمایید.
- در صورت مشاهده لاک پشت ها به هنگام خارج شدن از تخم در ساحل و حرکت به سمت دریا، آنها را با دست یا وسایل دیگر به سمت دریا منتقل نکنید.
- در صورت به همراه داشتن سگ، آن را از لاک پشت ها دور نگهدارید، چون که سگها شکارچیان بالقوه لاک پشتها هستند.

اقدامات حفاظتی در سطح ملی و بین المللی:

- کنوانسیون بین المللی تجارت گونه های در معرض خطر CITES ، مقررات سخت گیرانه ای را برای تجارت کلیه گونه های هفت گانه لاک پشت های دریایی، در دنیا وضع نموده است.
- کنوانسیون گونه های مهاجر و تفاهم نامه حفاظت لاک پشت های دریایی اقیانوس هند، کشورهای عضو را ملزم به همکاری در برنامه های حفاظتی مشترک و انجام اقدامات حفاظتی در داخل کشور نموده است.
- در بسیاری از کشورها از جمله کشور ما مطابق مقررات شکار، خرید، فروش و مصرف لاک پشت ها ممنوع است.

الزامات کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند، در ارتباط با لاک پشت های دریایی

موارد ذیل، اقداماتی است که انتظار می رود صیادان و ناظرین صید، در راستای اقدامات حفاظتی و مدیریتی لاک پشتهای دریایی در محدوده کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند باید انجام دهند.

- ناظرین و صیادان می باید هر گونه مشاهده و فعل و انفعالات مرتبط با لاک پشت های دریایی را ثبت و تاریخ، محل و نوع گونه آن را به کشور صاحب پرچم گزارش نمایند. ناظرین و صیادان می باید تمام اقدامات ضروری را جهت رها سازی زنده و مناسب لاک پشت های دریایی انجام دهند.
- ناظرین و صیادان شناورهای لانگ لاین باید از وجود ابزار لازم برای بریدن رشته طنابها و در آوردن قلاب، بر روی شناور مطمئن باشند.
- شناورهای پر ساین در صورت مشاهده لاک پشت های دریایی باید از محاصره آنها خودداری نموده و ابزار جذب کننده ماهی را FAD طوری طراحی نمایند که گرفتار شدن لاک پشت ها در آنها کاهش یابد.

برای اطلاعات بیشتر در خصوص لاک پشت های دریایی:

- IOSEA Marine Turtle MoU: www.ioseaturtles.org
- KELONIA observatory of marine turtles: www.kelonia.org
- IUCN: www.iucnredlist.org / www.iucn-mts.org

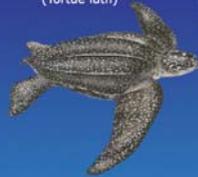
کلید شناسایی لاک پشت های دریایی

کاراپاس یا لاک یا سپر پشتی
فاقد فلس یا سپرچه
پنج ردیف خطوط برآمده مشخص
فاقد زانده ناخن مانند در باله های شنا

کاراپاس یا لاک یا سپر پشتی
دارای فلس یا سپرچه پشتی بزرگ
فاقد خطوط برآمده و ممتد
دارای زانده ناخن مانند در باله های شنا

Dermochelys coriacea
(Leatherback turtle)
(Tortue luth)

دارای چهار جفت فلس یا
سپرچه در کنار مهره ها

دارای پنج جفت فلس یا سپرچه
در کنار مهره ها
لاک یا سپر پشتی گوشه دار،
تا حدودی کوتاه و ناقص
رنگ قهوه ای قرمز تا قهوه ای

دارای شش جفت فلس یا
سپرچه در کنار مهره ها
لاک یا سپر پشتی تقریباً مدور
رنگ سبز خاکستری، زیتونی

Caretta caretta
(Loggerhead turtle)
(Tortue caouanne)

Lepidochelys olivacea
(Olive ridley turtle)
(Tortue olivâtre)

دارای دو جفت فلس در جلوی پیشانی
فلس یا سپرچه ها دارای همپوشانی
دارای دو زانده ناخن مانند در هر یک
از باله های شنا

دارای یک جفت فلس در جلوی پیشانی
فلس یا سپرچه ها فاقد همپوشانی
دارای یک زانده ناخن مانند در هر یک
از باله های شنا

Eretmochelys imbricata
(Hawksbill turtle)
(Tortue imbriquée)

Chelonia mydas
(Green turtle)
(Tortue verte)

کارتهای شناسایی مربوط به لاک پشت های دریایی، به عنوان بخشی از اقدامات اطلاع رسانی توسط کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند IOTC و دبیرخانه انجمن اقیانوس آرام و به منظور بهبود ارائه گزارشات توسط شناورهای صیادی تحت مدیریت کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند، تهیه گردیده است.

SPC
Secretariat
of the Pacific
Community

چاپ این کتاب با پشتیبانی مالی کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند IOTC و صندوق حمایت از حیات وحش WWF صورت گرفته است.

برای اطلاعات بیشتر با نشانی، تهران، خیابان دکتر فاطمی غربی، پلاک 236، سازمان شیلات ایران، معاونت صید و بنادر ماهیگیری، رضا شاهی فر، تلفن 66944444-021 و فاکس 021-66943852 تماس حاصل نمایند.

تشکر و قدر دانی: بدینوسیله از مشارکت دبیرخانه موافقت نامه لاک پشت های دریایی جنوب شرق آسیا در اقیانوس هند، انیسنتیوی تحقیقاتی بهره برداری از دریا، مربوط به کشور فرانسه و اکواریوم و پایش تخصصی لاک پشتهای دریایی در جزیره Saint-Reunion در اقیانوس هند، که در تهیه کارتهای شناسایی حاضر همکاری داشته اند کمال تقدیر و تشکر بعمل می آید.

مشاوره علمی و ترجمه: رضا شاهی فر

نسخه کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند